

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

De sanctis Jnnocentib[us] Sermo

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. de sctō Joāne euang.

dominani ephesum remeasset diuisionā sibi deuotā quā defuncti inuenit suscitauit. Item iuuenē quendā q̄ mortuus efferebat ad vitam redire impetrauit: q̄ suscitatus cepit narrare qd̄ viderat circa statū duoz̄ iuuenū q̄ iōannē secuti fuerant: s̄ ab eo recedere voluerant. Itē tactu tunice sue: duo illi q̄ venens mortui fuerant ad vitā sūt reparati. Hec et alia miracula vide i legēdis

Tertia est exaltatio gloriose

seclusiois. j. Re. ij. die dñs. Quicūq; honorificauerit me glorificabo eū. Fuit autē mirabilis multū singularis q̄ et gloriose seclusio siue seclusio vite sue. Et p̄fertim p̄ tria

Primo p̄ mirabile trāsmigrationē. Nā cū esset annoz̄ nonagintano uē: apparuit ei dñs: di. Veni dilecti mi tps̄ est vt cū fratribz̄ tuis gaudeas: tps̄ est vt laborz̄ tuoz̄

gloriosum fructū percipias. Lū autē post eū ire vellet iōānes: dixit ei dñs. Nūc nō venies sed sequenti dñica. Sequenti itaq; dñica curā p̄mo pulloz̄ cantu p̄lo in ecclia puocato

p̄ magnā diei partē pdicasset: demū in foueā quā iuxta altare fieri iusserat q̄draraz̄ descendit: di. Dñe iesu gr̄as ago tibi qm̄ a te dulciter inuitat: ad te venio. Scis enim qm̄ ex toto corde desiderabā te. Tunc itaq; sibi eū tanta lux emicuit q̄ nulli ibi respicere poterat. Recedete p̄o lumie foueā māna plena iuenta ē. Et p̄terea dixerūt aliq̄ q̄ nō ē mortuū s̄ dormit in sepulero. H acci-

retes signū: qz̄ in illo sepulcro videt scaturire māna et surgere p̄ modū ebullitionis. Dicit ei h̄ et ex p̄ anhelitu fieri: h̄ p̄firmat p̄bo saluatorz̄ di. Sic eū volo manere donec veniā. Et exemplo moysi quē etiā dicit sub tra dormire. Alij at̄ dicūt q̄ cū enoch et helia in paradisu trāslat̄ est. Et qm̄ fz̄ ap̄lm̄ Heb. ij. statutū ē. Poibz̄ semel mortui: vñ exponūt dictū saluatoris. Sic eū volo manere donec veniā. s. ad iudiciū. Hec autē oia reprobāt Aug. in omel. hō. qz̄ qd̄ dicit a saluatore de iōāne: dicit tāq; p̄uilegium seu bñficiū spēale sibi p̄cessum. Non esset autē p̄uilegiū imo magis iōānis detrimētū si rādū a diuina fructioe retardaret: alijs ap̄lis iā exisset: i gl̄ia De māna at̄ i ei sepulcro scaturire dicit August. q̄ h̄ acci-

ditur propter hoc specialiter cōmendetur

que nō cōmēdat martyrium: vel ob aliam causā nō h̄ ignotā. Ad h̄bū at̄ c̄bi di. Sic eū volo ma. rē. Dicit dñs f̄m̄ Aug. q̄ c̄bi sic rādū ad h̄ba petri petentis eum habere sociū in platiōe et martyrio. q. d. Nolo eū mori p̄ martyriū nec h̄e platiōis officii regimie vniuersal ecclie: s̄ volo eū manere in q̄ete p̄replatiōis. donec veniā. nō ad iudiciū in fine mūdi: s̄ q̄ntū ad vocādū sp̄m̄ ad celestē gl̄iaz̄ de statu huius mūdi. H̄o mirabilis atq; singularis et gl̄iosa fuit vite sue seclusio p̄p̄e dolorz̄ exclusionē. qd̄ testat Hiero. in p̄logo sup̄ Joā. di. Hic est iōānes q̄ sic fuerat a cor. p̄p̄e carnis extraneus: ita et a dolore mortis fuit alienus. Hic est iōānes q̄ sic fuerat a cor. p̄p̄e carnis extraneus: ita et a dolore mortis fuit alienus. Hic est iōānes q̄ sic fuerat a cor. p̄p̄e carnis extraneus: ita et a dolore mortis fuit alienus.

Tertio p̄p̄e corporis gl̄ificationē q̄ vniuersalē credit. Nec em̄ credibile videt q̄ dñs min⁹ honorauerit iōāne post hui⁹ vite trāsitū q̄ alios ap̄los. imo credibile videt q̄ magis cū p̄ ceteris eū i terris honorauerit et ei marie familiaris extiterit matris sue custodē eū instituerit atq; p̄ filium dicit voluerit: cū etiā ip̄e iōānes h̄go se purissim⁹ fuerit et acceptissim⁹ c̄bi mittere et discipul⁹ sup̄ ceteros dilect⁹. Et q̄ ceteroz̄ ap̄loz̄ corpora in magna reuerentiā habent i terris: nō videt ipsim̄ honorari in celis corp⁹ oī honore puari. Lū h̄ sibi null⁹ honor exhibeat i terris nec eius habeat noticiā credēdū eē videt ipsim̄ honorari in celis. Pie itaq; credere possum⁹ qm̄ p̄ter cū ip̄o redēptorez̄ sacratissima maria et m̄re gaudet i celis iā duplici stella laureatus gl̄ia seoz̄ corporis et anime. Qm̄ dicit Hiero. in ser. de assumptione virginis marie. Nō nulli astruere volunt mariā iam resuscitatā tam et beatā eum christo imortalitate i celestibus vestiri. Quod et de beato iōanne euangelista eius mistro cui virginis a christo virgo commissā ē plurimi asseuerāt. Hec ille. Patet igitur ex dictis singularis atq; admiranda beatissimi Joannis excellentia que nos ad eius reuerentiā deuotiores atq; magis affectos reddere debet vt sit eius meritis et precibz̄ gr̄am illaz̄ a deo cōsequimur q̄ eum toto corde diligere et ab eo sic diligē mereamur vt ad sue maiestatis iugem contemplationē pertinere valeamus: Amen.

De sanctis Innocentibz̄ Sermo

Ine macula

Sunt an thronu dei Apoc. xiiij. Possimus distinguere tripli- cem thronu dei Primus e thronu iusticie vi dicant. Ps. Sedisti sup thronu q iudicaf iusticia. Ide Paravit i iudicio thronu suu zc. Hoc mo sunt petores an thronum dei Ps. Gule dñi sup facientes mala zc. Hi non sine macla sut an thronu dei. Prover. xv. Infern' z pditio cora dño qsto mag' corda filioy hoim Hec ibi Scda e thro nus gre gratificant. Heb. iij. Adeam cu fiducia ad thronu gre vt miam psequimur. Hoc mo sut penitentes z iusti viatores an thronu dei dicentes illd ps. Plozem' coraz dño q fecit nos. Tertu est thronus glie glificans. Apoc. vij. Salus deo nro q se- det sup thronu. Hoc mo sunt bti an thro nu dei. Apoc. viij. Des angel' stabas in cir- cuitu throni Et hoc mo an thronu dei nul- lus esse pr nisi sine macula. Jo de btiis dr Apo. vij. Hic q venerit ex magna tribu- latione z laverit stolas suas z dealbauerit eas in sanguie agni: Jo sunt an thronu di. Hec ibi. Jo bti dr: Harr. v. Beati mudo corde qm ipi deu vide. Et de innocentib' sanct' dicim' qm sine macula sunt an thro nu dei. Qd z de omib' beatis dicere possu- mus. Solemnitate itaqz beatoz innocen- tu q sine macula sunt an thronu dei cu p- cipua deuotione celebrare debem' maxie ppter tria.

Primo ppter sue pdictiois dignitate qm vtz sine macula sunt an thronu dei

Secdo ppter sue passionis qlitate ppter qua vtz sine macula sunt an thronu dei.

Tertio ppter sue puctiois nuerositate qm vtz in magno nuero sut sine macula ante thronu dei.

Primo itaqz celebranda est deuote scdoz innocentu solenitas ppter sue pdictiois dignitate qz sine macla sunt zc. Sap. iij. Inuenit illos dignos se. Hec aut dignitas precipue consideranda est triplex.

Prima est dignitas inocentia puritate.

Secda est dignitas p ginal castitatis

Tercia est dignitas spealis pinqz raris.

Prima igit e dignitas zc.

Innocentia vtzq puritas multu est a no- bis amada: multu desiderada z multu ve- nerada qm sine ea i celeste ciuitate neo- terit introire Apoc. xxi. Non intrabit i ea aliqd coinqnata. Et ps. Quis ascendet in monte dñi aut qs stabit in loco scro eius: Innocens manib' z mundo corde zc. Et itez. Dñe qs habitabit in tabnaculo tuo aut qs reqesceat zc. sequit. Qui ingredit si- ne macula zc. ppter qd etiam dicebat dñs. Dat. xvij. Amen dico vob. Nisi pueri fueritis z efficiami sic puuli no intra. i re- celoz. Ubi Hiero. in omel. Sic paruu' no pueerat in iracundia: non lesus mem- nit: non videt pulcra muliere delectat: no aliud cogitat z aliud loqitur: sic z vos nisi tale habueritis inocentia z animi purita- re regna celoz no poterit' intrare Hec ille Et his pty qm nob multu amanda est ac- veneranda inocentia puritas. ppter qd etia a nobis honorandi atqz laudadi sunt ipi bti innocentes. Sed norandu est tri- plice esse inocentia. Prima est inocen- tia original' in q creat' fuit ada a qm per- petm cecidit. Hanc inocentia solus chris- cu maria mre sua habuit z seruauit: qz sol' ptab originali pcto exempti sut. Scda est inocentia natural' q sez no discernit cul- pa: Jo nec ei imputat aliqd p culpa. Hoc mo oes puuli an annos discretionis inno- centes dicunt. Tercia est inocetia vir- tualis q est p gram assecuta z frutes: tal' erat inocentia iob q erat vir timet' dei: post flagella retines inocentia Job. ij. De hac inocentia dic ps. Custodi inocentia z vide equitate zc. Itz. Non puabis bo- nis cos q ambulat in inocentia. Isti q pu- eri lz no habuerint pma inocentia qz i ori- ginali pcto nat' sunt: scdam tm habuerut z tertia. Un de scda dicit Seuerian' in ser- hu' diei. Quoz lingua tacuit oculi nihil viderut: nil audierut aures: man' nihil fe- cerut: z qb null' est act' culpe inde suscepe- rut morte. Hec ille. Tercia etia inocetia habuerut etli no actu tm habitu diuina gra- mentes eoz pficente. Un Aug. in ser. hu- ius diei. Sic sacratissima pntis diei festa manifestant qtu z bonos puulos iniqui- tas abundauit: tanto in eis gra digne bni- dictionis effulsit. Hec ille. Recte igitur d- ipsi dicemus, quonia sine macula sunt an

Ber. De sanctis Innocentibus

thronum dei.

Secunda est dignitas virginalis

Castitatis Apo. xiiij. Hi sunt qui cum mulieribus non sunt coniuncti. Virgines enim sunt 22. Propter quod etiam ibidem dicitur quod cantabant canticum novum ante sedem dei. In quo cantico premissa de sunt tres gaudiosae conditiones quae in eodem textu epistolae hodiernae videntur intelligi. Prima est conditio novitatis, vnde dicitur: canticum novum. Istud quippe canticum est gaudium quod habet de incorrupta carnis et mentis integritate deo per martyrium consecrata. Nunquam enim antea fuerat sic virginitas dedicata. Ps. Cantate domino canticum novum. Secunda est conditio singularitatis. Vnde ibidem dicitur: Et nemo poterat dicere canticum nisi illa centum quadraginta quattuor milia. Super quod dicitur: Hec canticum ceteri etiam audire possunt sed dicere nequeunt. quia per charitatem quae de eorum celsitudine sunt lecti. Quis ad eorum pinnas nequequam assurgant. Hec ille. Tercia est conditio melodiosae amenitatis. Vnde ibidem dicitur: Et voce quam audivi sicut cithararum cithararum in citharis suis. Hec ibi. Per istam quoniam novum quodam singulari ac melodioso gaudio gaudent sancti innocentes in celesti regno propter suam virginalis castitatem specialiter christo consecrata. propter quod bene de ipsis dicimus: quoniam sine macula sunt ante thronum dei.

Tercia est dignitas specialis

propinquitatis quam vicem habebat ad christum. Erant enim patres et contribules sui. Sic enim christus erat bethleemita (ut patet Luc. ij. nativitas eius in bethleem) sic et isti pueri bethleemite fuerunt. Erant enim in bethleem et in sinu eius ut patet Mat. ij. Aug. in ser. Beata es o bethleem terra iuda quae herodis regis immanitatem in pueros extinctione permissa es quae sub vno tempore candidata plebs in bellis infantie deo occidere meruisti. Hec ille.

Secundo celebranda est solennis sanctorum innocentium festivitas propter suae passionis gloriam Aug. in ser. Hoc die fratres dilectissimi illos infantium natales colimus. Quis ab herode crudelissimo rege interfectos esse euangelij textus eloquitur. Et ideo cum summa exultatione gaudeat terra nostra celestium in partem et tantarum patris secundae virtutum. Hec ille. Circa passionem autem ipsorum precipue consideranda est triplex qualitas quae nos deos

ad specialem ipsorum reverentiam inducere

Prima est qualitas piose causalitatis.

Secunda est qualitas gloriose peritatis

Tercia est qualitas dolorose acerbissimae

Prima igitur est qualitas

piose causalitatis. Multis de causis specialiter

quod fieri martyr. s. p. iusticia ut abel: p. lege

dei ut machabei: p. assertioe veritatis ut elias

et hieremias: p. redargutioe peccatorum

nes baptista: p. salute populi ut christus: p. fide et

noie christi ut stephanus: p. libertate ecclesiae ut

thomas cantuariensis: p. ipso christo seu loco

christi sic isti pueri qui est non loquendo: moribus

tamen christum testificati sunt et quasi in libertate eorum

trucidati et occidit christus. Nam herodes occidit

deus eos solum christum quarebat occidere. Anselmus

pro christo bone iesu parti cepisti. Non solus

autem illa infantie tue vexatione in tempore gra-

listi: sed etiam morte in pusillis tuis excepisti.

Hec Anselmus. Et autem brevis narremus quod

pro christo trucidati sunt infantes isti: scilicet

duo qui herodes postquam vidit se illusum esse a

magis: proposuit omnes pueros de bethleem in-

terficere ne puer iesus sibi inchoaretur: cuius

deret. Leo papa in f. de epiph. De caeca simul

te emulationis impietas quae prurbandum pu-

tas diuinum tuo furore filium. mors christi non

est tuis tui: an condendum est euangelium: an pre-

dicandum regnum dei: an sanitates donanda:

an sunt facienda miracula. Cur quod alienum

futurae est operis tuis esse criminis: et non haberi

rus effectum sceleris in solum te reatu precipitas

voluntatis. Hec Leo Impeditur autem fuit be-

rodes ab executione sui propositi per aliquod tempus

ut dicit Hieronimus de ly. quia a cesare augusto per epistolam

stola citatus est accusatoibus filio et risur. Eum

do autem romam et remanendo in curia vniuersi

an tempus et ultra exposuit. In regno autem constitit

matris et filios per se suam obtinens: ut vicem

filij sui sibi obedirent cuiusveller ille regnum

dimitteret. ex firmatione facta audacior: re-

uersus quod puerus propeat anio proficere volu-

it. Et vide malignitatem eius et animi dolosita-

tatem. quoniam ut puer christum proderet omnes pueros

qui erant in bethleem in omnibus sinibus eius occidi-

iussit a bimatu et infra. i. biennes et infra et

et ad unius diei infantes. quod sic dicit Aug.

ser. de innocentibus. Timebat ne puer cuius

dera famulabant paulo super vel infra curam

speciem suam transormaret. Hec Aug. Quia

De Innocentibus Fo. CLXII.

Itaq; sic p chro occisi sunt infantes isti. Jo
vt dicit Aug. in ser. Dignū est interfecit
p chro infantibus honoriū pendere cerimo
nias nō doloꝝ sacramentꝝ dare vota nō la
chrymis q; ipe fuit illis cā pene q; extitit et
corone. Hec ille.

Secda est qualitas gliose
portatis. Chryf. Infantes p chro moꝝ
tui pmi dñi martyres extiterunt: z pfecte
laudis martyriū psequunt. Hec ille. Un
dicunt pmitte z flores marryꝝ. Apo. xliij.
Hi empti sunt ex oib; pmitte deo z agno.
Et Aug. in ser. Jure dicunt martyriū flo
res q; in medio frigore infidelitatꝝ exor
ros velut pmas erupentes ecclie gemas
qdā pfectionis pūina decort. Hec ille.
Joannes eps in ser. huiꝝ dicit Chro oñdit
futurā fecundissimā messē dū in semie tan
rā exhibuit vberatē. Hec ille. Fuerūt q; p
pe gliosi innocētes sic nouelle plantatōes
eruberantis ecclie.

Tertia est qualitas dolo
rose acerbitatꝝ. Crudelis pfecto plurimū
nq; doloꝝ. Ita fuit puuloꝝ incētū occisio
ppter etatis sue tēneritudinē. Nā lactētes
z inf maternas māmillas existentes inf
fecti sunt. Seuerianꝝ in ser. huiꝝ dicit. In
de susceperunt mortē q; viuere nescierūt. q;
bus apud herodē solū q; nati sūt h; fuit cri
men. Hec ille. Q; irracionabile q; crude
le fuit illud herodis impyissimū edictū. vt
innocentes puulos lactentes adhuc z tene
ros sic iuberet trucidari: z incipētes vitue
res sic crudeli morte periri. Q; lugubrꝝ
q; dolorosa occisio. Rapiebant vtrq; puu
li alij a maternis pectorib;: alij a cunabul
alij a parentū manib;: alij a paternis do
mib; in q; ludētes ambulabāt. Et sine vl
la pietate ab impyis z furibundis licetozib;
vel ptebant ad muros: vl gladio: vl stri
ctis in gutture manib; suffocabant. Quid
ses tunc in terra iacentia corpa puuloꝝ. vi
disses tūc terrā sanguine puuloꝝ madefa
ctā: vidisses mres in qlibet domo sparsis
crimib; tā horrendū flagitiū lachrymis et
vlulantib; deplangentes. Q; qnta moueri
bz compassioe animꝝ audientū in tā lugu
bie z dolorosū spectaculū. Tunc itaq; im
pletū est qd dicitū est p hieremā pphetam
Vox in rama audita ē. ploratus z vlulatꝝ

multus rachel plorās filios suos. Vbi vt
dicit Hiero. q; nō sumit rama p noie loci q;
est iuxta gabaa: s; rama excellū interpretat
vt sit sensus. Vox in rama audita est. i. lo
ge lateq; dispersa in excelsu. ploratꝝ. Vlu
latus zc. fm Chryf. sup Dat. Ploratus
fietus puuloꝝ dicit vlulatꝝ. Vbi significat ma
trū lamentū. Pōt etiā dici q; vox audita ē
in rama. i. in excelsu q; oppressores
z interfectores clamat. Juxta illud Gen.
iij. dicit dñs ad cam. Quid fecisti. Vox sā
guinis fris tui clamat ad me de terra. Eū
aut bethleē esset sita in sorte iude q; de līa
descēderat z nō de rachel: tō fm Hiero. iij
relligendū ē q; rachel dicit plorare filios de
bethleē tanq; suos: siue q; ibi fuit sepultra.
Gen. xxxv. z rōne sepulture dicta mē beth
leē z habitantū in ea: siue q; iuda z benia
min q; de rachele natus est due trib; iūcte
erant. et herodes pceperat nō solū i beth
leē interfici pueros s; z in oib; finib; eius.
Un cū occasione eoz de bethleē intelligi
mus multos z de beniamin fuisse occisos.
Hec fm hiero. Pz itaq; qm crudel fuit z
dolorosa fetoz pueroꝝ occisio ppter etatꝝ te
neritudinē. Sed q; difficultas esse videt
qliter nūcerari possint hmoi pueri inf mar
tyres. cū em nōdū hēnt rōnis vsū. nō fuit
eoz passio voluntaria z sic nō fuit ibi aliq;
actus pteuosus. z p pñs nullū ibi fuisse vi
detur meritū. Dicendū q; de merito z pie
tate ipoz tres sunt snc. Prima est falsa et
irracionabilis q; dicit eos nihil meruisse
occisos ppter rationes predictas. Sed cō
tra hanc snciam est auctoritas vniuersalis
ecclie que hos colit pro sanctis z in Tan
ctorum z in martyriū numero eos confitē
Augꝝ in ser. huiꝝ. Alioz siquidem precio
sa mors martyriū laudem in confessione p
meruit hoz in consumatione complacuit:
quia in incipientis vite pmo: dñs ipse eis
occasus initūz glorie dedit qui pntēz in
serie terminū posuit: quos herodis impie
tas lactentes matrū vberibus subtraxit.
Hec ille. Idem sermone de epiph. Q; par
uuli beati modo nati nunq; tentati. non
dum lucrati/ tam coronati/ etsi non habe
batis etatem qua in christū passum cre
deretis. tamen carnē habebatꝝ in q; chro
passuro passionem sustineretꝝ. Hec ille.

De sc̄is Innocētibus.

Sec̄da est sc̄ia infirma et debilis. Sicut em̄ d̄r Th̄o. ij. q. cxxij. Quidā dixerūt q̄ innocētib; miracōse accelerat? sic vsus liberat d̄r iij; ita q̄ volūtariē mart̄rium passunt. Sed h̄ nullibi autēticū h̄: ideo tanq̄ debilit̄er fundatū p̄tēnit. qz vt dicit Hiero. ad paulinā. Qd̄ de scriptur̄s autoritatē nō habet: eadē facilitate p̄tēnit q̄ p̄bat. **T**ert̄ia ē sc̄ia vera et rōnalis: fm̄ quā d̄r sc̄us Th̄o. vbi s̄. q̄ mart̄y gl̄iaz quā in alijs volūtas p̄ria meret̄ illi puul̄ p̄ ch̄o occisi p̄ dei gr̄am sunt affecuti. Nā effusio sanguis p̄ter ch̄m vicez gerit bap̄t̄isim̄. Sicut puer̄s baptizant̄ p̄ gratiaz bap̄t̄isimale meritū ch̄i opat̄ ad gl̄iam vita et ist̄ p̄ ch̄o occisus opat̄ ad mart̄y corōnā p̄cedādā. vñ Aug. i ser. de eps̄b. ip̄os alloquēs innocētēs s̄r. Ille d̄ via corōna dubitabit in passiōe p̄o ch̄risto qui etiam puulo bap̄t̄isimū p̄desse nō existimāt. Hec ille. **E**t Bern. ser. hui⁹ diei. Ille p̄ ch̄risto trucidatos infantes dubit̄ coronari qui regeneratos in ch̄o nō credit in adoptiōnis filios generari. Sic itaq; tūc circūcisio nūc p̄o bap̄t̄isimū sine vllō p̄p̄ie volunt̄ vsu sufficit ad salutē: sic p̄o ch̄o h̄ice p̄tū mart̄yriū illis sufficere ad sanctitatē. Hec ille. **I**deo d̄r Severian⁹ in ser. h̄o d̄. **H**is n̄ despicit suos coetaneos milites sed p̄uerit̄ q̄b; dedit aū tr̄iūphare q̄ viuere q̄s fecit cape sine certatiōe victoriz/ q̄s potauit coronis anteq̄ mēbris. Hec ille. **E**t Eusebi⁹ in ser. hui⁹ diei. **Q**uē felicit̄ nati q̄b; in p̄mo nascendi limine eterna vita obuia venit. imaturi q̄dem vident̄ ad mortē: q̄d feliciter moriunt̄ ad vitam. Hec ille. **P**aret itaq; siue passiōis q̄litas p̄pter quaz sine macula sunt aū thronū dei.

Tertio solēniter celebrare debem⁹ sc̄oꝝ innocentū festiuitatē p̄p̄ sue conuentio: is nūerositatē. sunt em̄ in magno nūero. qz sic pater Bar. ij. Zus̄ sit herodes occidi oēs pueros generalit̄ q̄ erat in bethleē et in oib; finib; ei⁹. Si q̄ festū vni⁹ sc̄i solēniter est celebrādū: qd̄ d̄i cem⁹ de festo tot mart̄y: Esti laudādus est vni⁹: q̄nto maḡ tāra mltitudo: Esti p̄ces vni⁹: q̄nto maḡ oꝝ: oratione gr̄ate cōuēctionis: Esti autē eoꝝ nūer⁹ sic mag⁹: nob̄ tū est incertus. Sed ecclesia nūc eoꝝ celebrat fm̄ illā Joānis vsitōez

de q̄ d̄r in Apocal. xliij. **V**idi supra mōte sion agnū stantē et cū eo centū quāraginta tuormilia h̄ntes nomē ei⁹ et nomē p̄is ei⁹ sc̄ptū in frōtib; suis. Hec ibi. **D**icunt autē innocētēs specialit̄ quodā mō esse cū agno ch̄risto et h̄ie nomē ei⁹ et nomē p̄is ei⁹ in sc̄ptum frontib; suis. qz specialit̄ qdā mō sc̄ ch̄i noie cōsignati: qz p̄ ip̄o et loco ei⁹ p̄at̄ si et sibi p̄p̄inq̄ atq; p̄formes p̄pter innocētialē et p̄ginalē puritatē. **P**ropter qd̄ etiā p̄grue hodierno festo pueroꝝ p̄ ch̄o in sc̄ptoz associat̄ festum pueri iesu p̄grinantis i egyptū. **H**odie em̄ nō solū celebrat̄ mart̄yriū pueroꝝ q̄ p̄o ch̄o mortui sunt: sed et ipsi iesu pueri mart̄yriū q̄ in singulis h̄orā occisus est et p̄grinās in egyptū iā p̄ nob̄ pati dignat⁹ est: vt paret p̄ eua gelū hodiernū. **C**irca fugā autē et p̄grinatōez pueri iesu in egyptū triplex est p̄ncipal̄ cōside ratio faciēda.

Prima est cōsideratio sc̄alis siue hystorica. **H**ec est cōpassionis inductiua.

Secunda est cōsideratio figuratis siue allegorica. **H**ec est p̄p̄latiōis p̄fectiua.

Tertia est cōsideratio moralis siue tropologica. **H**ec est solatiōis diffusiuā.

Prima est cōsideratio literalis siue hystorica q̄ nos ad ch̄risti pueri fugiētis cōpassiōem inducere debet. **C**onsidera itaq; recessū a iudea: p̄gressū et ingressū in egyptū. **P**rimo igit̄ cōsidera recessum dolorosū quo sanct⁹ ioseph monit⁹ est ioseph mat̄re ei⁹ et fugeret in egyptū: qz futurum erat vt herodes q̄reret puerū ad p̄dendū eū. **I**oseph itaq; euigilas mat̄re excitat̄: qd̄ ab angelo audierit narrat. **Q**uē dolenter audiuit pia mater ioseph sibi d̄cētē: **Q**uē d̄o dulcissima fugiam⁹ rep̄eret: **H**erodes filiū tuū p̄dere q̄rit. **Q**uā timore virgineā mētē inuasit: q̄ntus ve dolor cordis eius benignissimū penetravit. **S**ine motu igit̄ filiū in brachijs suscipiēs lacrimantib; oculis cū sc̄to ioseph puella sacratissimā iesu partes egypti iter nocte aggressus est: vt sic secret⁹ piculū euaderēt. **F**lam h̄ h̄rent reuelatōez diuinā: nihil tū debuit omittēre qd̄ facere poterat p̄ viā hūanam. **F**ugit itaq; puer iesus: et nocte fugit vt d̄r

De Innocentibus Fo. CLXIII

ga q̄ per se difficilis est: nocens obscuritate
difficilis fug. **U**n̄ in h̄ iā prz abundantia
paup̄tatis p̄ nobis assumpt. Sed quer
quare ch̄s illo tpe mori recusauit. **R**ndet
Aug. in q̄st. no. et ve. te. di. **D**ia p̄p̄s lo
as r̄ t̄p̄ibz gessit saluator. **L**um ḡ christ̄
mori uellet p̄ boibz morte suā differre dis
posuit vsq̄ ad. xxxij. etatis sue annū. **T**uz
vr illo tpe intermedio nos p̄bo p̄f̄ r̄ exēplo
instrueret. **T**ū vr in se uirtutes nature ve
ritate oñderet. **L**um vr ardentē dilectio
nē suā euidentē manifestaret in h̄ vicz q̄
uitā suā p̄ nobis dedit cū erat in p̄fectiss
mo etatis statu **H**oluit igit in puericia mo
ri s̄ fugit vr r̄ in h̄ oñderet suā deitātē q̄
p̄ uoluntatē suā nihil in eā herodes pote
rat r̄ suā parit̄ declararet hūanitatē q̄ p̄se
cutoris manū vr paup̄ h̄ fugiēdo declina
bat. **V**ide q̄ cito p̄secutionē patit̄ r̄ fugit
de terra natiuitatis sue. **V**ide q̄ benignē
cedit furoi illi quē poterat in momento
p̄dere. **M**agna patientia dñi s̄ nō minor
et̄ hūilitas: de est r̄ dñs oim s̄ vr h̄o su
git q̄ refugiu ē oim. **F**ugiebat ḡ dñs añ fa
cē fuit sul. **N**o pot̄ fuit diaboli: nō q̄ mor
tē timeret s̄ vr tpe p̄gr̄io eā sustineret. **S**e
cūdo p̄sidera p̄gressum laboriosū. **D**ulcis
suma nāq̄ m̄ iuuenis r̄ tenera scr̄usq̄ io
seph puerū iesum portauerunt p̄ uia silue
stre vicz vr d̄ p̄ destrū illd̄ i q̄ filij isrl̄. **E**l an
uis steterunt. p̄ uia etiā longā. **N**ā vr dicit̄
ad iter cursoris sunt. r̄j. vel. xij. diere. forte
aut̄ p̄ eis fuit iter duoz mensū r̄ vltra. **Q**
q̄ nocentes duxerūt infomes q̄ vicibz sit̄
eluarunt ardore. q̄tens etiā absq̄ cibo fu
erunt in eremo. **C**ompatere igit aia dura
creatori tuo p̄ te pegrinanti. **C**ompatere et
ipi ioseph q̄ multū soliat̄ fuit vr m̄ris r̄ fi
liq̄ necessitatibz p̄ uirtibz puideret. **C**opate
re r̄ p̄gim̄ sacratissime q̄ tātos itinerē labo
res sustinebat. **S**i possibile est bñ excogi
tare r̄ p̄templari hec r̄ alia multa q̄ fiebat
vr possēt oculi a lachrymis p̄rinere **A**ns.
Noli in tua meditatioe fugientē iesū i egyptū
relinq̄re in comitatū. **L**erne illū q̄ im
mensus ē puulis brachijs ad materna col
la pendente r̄ dicas felix sum feliciorq̄ dū
illū video quē reges videre cupierūt r̄ nō
viderunt. **L**ogita r̄ reco gita q̄ anio r̄ q̄ co
gitatione tenebat illa dulcissima m̄r eius
cū illū dūm cātū ac cātillū in brachijs suis

exultans r̄ leta teneret euz ei vr infantulo
gestienti duleibz oculis atq̄ frequentibz cō
gaderet. **O**p̄inare vey esse qd̄ d̄r a lasso
nibz eū esse comprehensū in uia r̄ adolescen
tuli cuiusdā bñficio ereptū. **E**rat tēp̄t̄ di
cunt) p̄cipis latronū filij q̄ cū puulū i ma
tris gremio conspexisset: in ei) speciosiss
mo vultu splendoris maiestas apparuit.
Et igit o bñissime (inq̄) puuloz si aliō tē
pus obtulerit mihi miserēdi memēto mei
r̄ hui) t̄p̄is noli obliuisci. **F**erunt hunc laq̄
tronē fuisse qd̄ dextera dei crucifit̄ altēz
blasphemantē corripuit. **L**ouersus p̄o ad
dñm eūq̄ in illa q̄ in puulo apparuit iticus
maiestate pacti sui nō imemor. **M**emēto
(inq̄) mei dū ueneris in reg. tu. **I**rac̄ ad i
centiū amoris hac nō inutile arbitoz vr
opinionē remota oñfirmandi temeritate
hec **A**ns. **T**ertio p̄sidera igressū eranosū
in egyptū. **G**enerūt vr q̄ ad q̄ndā ciuitatē
thebaide q̄ vocat̄ eltopolis r̄ ibi aliquam
domunculā p̄ducētes habitauerūt p̄ septē
annos. **L**egit aut̄ de dñā qm̄ color acū q̄
rebat sibi r̄ filio necessaria **E**st ex ope ma
nuū oportebat q̄rere victuz: qd̄ dicem) de
vestimentis: qd̄ de vrensilibz r̄ alijs necessa
rijs: **C**onspice ibi dñam in laboribz r̄ erū
nis vigilijsq̄ r̄ oronibz nihilo min) sp̄ in
tendētē r̄ toto affectu sibi cōparere r̄ p̄si
dera q̄ nō habuit oino grat̄ regnū det do
mina regni. **S**z q̄rere potes cur i fuga sua
egyptū pot̄ q̄ aliā regionem dñs petijt.
Rndet euangelista vr impleret qd̄ dicit̄
p̄ p̄phētā vicz **I**see. xj. **E**t egypto vocauit
filij meū. **E**t **L**hryf. dic. **S**z q̄re i egyptū
fugit r̄ **R**ecordat̄ em̄ est dñs q̄ in fine non
irascit̄ q̄ta mala fecerat sup egyptū: id̄ m̄
sit̄ ibi fil̄ ū suū dans illi reconciliatiois s̄
gnū r̄ p̄petue p̄p̄ticitie p̄gn) vr decem pla
gas egypti vna sanaret medicina. **M**ul
tatio dextere excelsi vr p̄p̄s q̄ añ fuerat p̄
securo: p̄p̄i p̄m̄geniti postea fieret custos
filij vnigeniti. **H**ec **L**hryf. **E**t **A**ug. dicit̄
in qdā ser. de ep̄i h. **A**udi magnū mysteri
um facti **M**oyses aliqui in egypto p̄hidis
clauserat diem. **I**lluc ch̄s adueniens tē
dentibz in tenebris reddidit clarissimā lu
cem. **H**ec ille. **E**t h̄ x̄t̄ic̄ vey esse ostēdit
m̄ḡ in historia iehol. di. q̄ cū ch̄s cū m̄se
intrauit in egyptū nocte illa q̄ p̄cepto suo
exierant filij isrl̄. sic non fuit dom) in q̄ non

Ber. De scto Thoma cantuariē.

faceret p̄mogenit⁹ mortu⁹ angelo fuentē
te: sic ip̄o ingrediente non fuit tēplū i quo
idēplū nō corrueret: qd̄ Esa. p̄dixerat Esa.
p̄r. Ecce dñs ascēdit sup nubē leuē z igre
diez egyptū z mouebunt simulacra egypti
a facie eius. Hec ibi.

Scda est cōsideratio figu
ralis siue allegorica. Vbi cōsiderandū est
qd̄ dicit Hiero. in omel. Quā tollit puerū z
mūz ei⁹ vt in egyptū trāseat nocte tollit z
in tenebris q: noctē ignorantie his a qb⁹
ipse recessit reliq̄t incredul. Hec ille. Per
hāc q̄ fugā dñi i egyptū a iudea figurabaf
z significat futura iudeoz incredulitas z cōtū
illuſtratio p̄ fidē. Unde z postea marie viſi
guit deuotio fidei in regione egypti in q̄ fu
erunt innūera deuot⁹ monachoz habi
taula q̄ noctes vtiq; z dies hymnis sacz
z oronib; occupabāt. vt dicit Chryſ.

Tertia est cōsideratio mo
ralis siue topologica. vbi p̄mo cōsideran
dū circa apparitiōē angeli q̄ facta ē in so
mnis. Q. p̄ h̄ (vt dicit Remigius) mystice
designat q̄ illi q̄ a curz terrenis z negotijs
secularib; cōsunt angelica p̄frui cōsolatōē
meret. Hec ille. Itē cōsidera qd̄ dicit Chryſ.
In egyptū puulus mittit vt discam⁹ q̄ ab
ipsis vite mētis ad tentatōes debem⁹ p̄pa
rari. Nā ab ipsis chri cunabulis istud esse
ctū ē vt tu vix hoc audiens curz te videris
ē in tribulationib; varijs z multa sustine
re discrimina nihil oīno tribuleris: s; isto
munit⁹ exēplo virilit cūcta sustineas scies
tribulationes maxias inseparabiles q̄dam
cōsentes eē virtutū. Hec ille. Itēz cōsidera
qd̄ idē Chryſ. dicit. Misericors de⁹ mēstis
reb; qdā etiā iocūda p̄miser. qd̄ certe i s̄ā
ctis oib; facit q̄s neq; tribulationes neq;
iocūditates sunt hie p̄tinuas: s; tū ex ad
uersis: tū ex p̄speris iustoz vitā q̄st admitt
rabili q̄dam varietate contexit qd̄ idē q̄q;
eum fecisse cōsidera. Vidēdo q̄ppe sanct⁹ io
seph grandā sponsā in p̄turbationē inci
dit maximā. Sed affuit repente angelus
suspitiōē soluens z timorē p̄orsus extin
guens. Deinde videns puez natū z stelle
apparitiōē magoz q̄z veneratiōē maria
fuit exultatione replet⁹. Sed post hanc io
cūditatē itez q̄z piculum itez q̄z formido.

Querit em̄ Herodes aniaz pueri z fugere
necesse est z in longinq; trāsire. Hec Chryſ.
Cōsidera igit qm̄ de⁹ sepe p̄mittit suos
z tribulationes z p̄secutiōes pati. Cūq;
tribularis patientiā habe z cōsolatiōē ac
cipe qz cū dño iesu pateris: nec q̄ras tibi a
deo p̄uilegiū dari qd̄ neq; sibi tribuit neq;
m̄ri. Predicte itaq; cōsideratōes circa pue
ri iesu saluatoris n̄ri pegrinatiōē z fugaz
multū adaugere debent deuotiōē fidelit
um ad p̄ntis diei veneratiōē q̄ nedū pue
ris p̄ chri occisis vt dixim⁹: sed z ipsi p̄p
grinanti puero iesu atq; p̄ nob; fugitanti
dedicata est. Sic q̄ puero iesu deuote cō
pariamur: sc̄o s̄q; martyres innocentes s;
deliter veneremur: q̄tinus eoz p̄b; z me
ritis p̄ ipaz pueri iesu benignitatē atq; pa
tientia illa sp̄ualis grā nob; largiat q̄ m̄le
rā hui⁹ vite pegrinatiōē trānsiret ad eter
ne felicitatē q̄rem p̄tingere mereamur at
q; in p̄petuū cū sanctis innocētib; sine ma
cula an̄ dei thronū aſtarē. Amen.

De scto Thoma martyre cantuariē
archiepo. Sermo.

Letabitur in
stus in dño. Ps. lxxij. Nō pos
sunt hie iniusti vera leticia qz
sic dicit Ihd̄. de sumo bono. Nulla pena ē
gratior mala p̄scia. et Amb. de offi. Que
pena gratior q̄ vuln⁹ p̄scientie: Itē Ihd̄.
de sū. bo. Vix nūq; esse tristis semp bene
vive. reus nāq; anim⁹ non ē secur⁹. Secura
vero p̄scientia semp gaudiū habet. Hec il
le. Solus q̄ iustus hie p̄t vera leticiam.
Sc̄m̄ aut p̄hm. ij. etbi. Iustus est q̄ gau
det iustis operib; z tristat de iniustis. Di
cit aut iustus in p̄posito a iusticia accepta s;
p̄ sp̄ali virtute s; ḡualiter put q̄cūq; vir
tus dicit iusticia: s; qd̄ etiā dicit p̄bus. v.
etbi. q̄ iusticia legalis est ois virtus. Di
cit aut iusticia legalis qz est obſeruantia legi
gis. Ideo hic iustus dicit q̄ est diuine legis
totalit⁹ obſeruatorius. Talis vtiq; in eter
nū letabit in dño qm̄ vix recep⁹ fuerit i ce
lesti glia. Nam cuiuslibet obſeruatori diuine le
gis in fine dicit illud Bar. xv. Intra i gau
diū dñi tui. In p̄nti etiā vita letant iusti
non in pctō: non in mundo: s; in dño. Ad